

NÁŠ DOMOV

Ročník 25 / 2008

Číslo 1-2 / 88-89

Náš úvodník:

ROK 2008 V ROZVOJI OBCE LIPTOVSKÁ OSADA (PRÍHOVOR STAROSTU)

Vážení spoluobčania,

Po dlhšom čase sa k Vám opätovne prihovám prostredníctvom obecného občasnika Náš domov a v krátkosti si Vám dovoľím priblížiť dianie v našej obci počas kalendárneho roku 2008.

Na začiatku roku 2008 obec zabezpečila výmenu **svietidiel verejného osvetlenia**. V obci bolo vymenených celkom 70 starých neúsporných svietidiel za nové úsporné so spotrebou 36 W za hodinu. Tým, že bolo vymenené približne 2/3 všetkých svietidiel verejného osvetlenia v obci sa dosiahla ročná úspora elektrickej energie prepočte 50 000.-Sk za jeden kalendárny rok. Financovanie celej výmeny bolo zabezpečené získaním finančných prostriedkov vo výške 140 000.-Sk z Ministerstva financií SR a 43 000.-Sk rozpočtu obce.

V jarných mesiacoch tohto roku bolo akútne nutné riešiť **posilnenie dažďovej kanalizácie v lokalite Radovky**, ktorá počas jarných mesiacov nepostačovalo pre odvedenie dažďových vôd, čím pravidelne dochádzalo k vytápaniu rodinných domov v tejto časti obce. Práce a materiál na financovanie tejto akcie boli zabezpečené z rozpočtu.

V tomto období sme tiež začali s **rekonštrukciou ordinácií lekárov a spoločných priestorov v zdravotnom stredisku**. Rekonštrukcia spočíva vo výmene okien, podlahových krytín v ordináciách lekárov a chodbách. Všetky tieto priestory sú nanovo vymaľované. Do konca kalendárneho roku budú vymenené aj terasové a vchodové dvere. Na financovanie tejto aktivity bolo schválená čiastka vo výške 500 000.- Sk z rozpočtu obce.

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva došlo k **fyzickému rozdeleniu a zároveň aj vytýčeniu pozemkov v lokalite Za školou**. Obec tu vytvorila 3 stavebné pozemky pre stavbu rodinných domov. Je prínosom, že vytvorením novej ulice bol zabezpečený prístup ku škole z východnej strany. Taktiež obyvateľom rodinným domom na ulici Poštárka a Lúžňanská je umožnený prístup k domom aj so zadnej strany. K vyčleneným stavebným pozemkom bolo potrebné zabezpečiť stavbu inžinierskych sietí / vodovodu /. V súčasnosti je už v tejto lokalite

vybudovaný verejný vodovod. Táto akcia bola financovaná z finančných prostriedkov Vodárenskej spoločnosti Ružomberok a.s. s malým finančným príspevkom obce. Predpokladám, že v priebehu jesenných mesiacov budú v tejto lokalite vybudované aj elektrické prípojky.

V auguste sa uskutočnila **regulácia potôčka Pod vrškom**, ktorý v čase prudkých dažďov zaplavoval záhrady pri rodinných domoch na ulici 1. mája. Regulácia spočívala v prehĺbení jestvujúceho koryta, ktoré bolo zanesené dlhoročnými nánosmi. Prehĺbovanie sa uskutočnilo špeciálnou technikou, pretože podmáčaný a strmý terén v časti obce Pod vrškom je ťažko dostupný bežnou technikou.

Tesne pred začatím letných olympijských hier v Pekingu sa podarilo spustiť ďalšie dva programy šírené prostredníctvom MMDS a to **TA3 a STV3**, čím sa zvýšil počet programov prenášaných týmto systémom na 11. V tejto súvislosti by som rád oboznámil občanov so skutočnosťou, že na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva dôjde k 1.10.2008 odpojeniu vysielateľa, ktorý zabezpečuje prenos TV Markíza z dôvodu vysokej finančnej stratovosti tohto zariadenia. Občania, ktorí budú mať záujem o ďalšie sledovanie TV Markíza si môžu zakúpiť prijímač na MMDS na obecnom úrade.

Značným prínosom pre našu obec v oblasti životného prostredia je **budovanie kotolne na spaľovanie biomasy / drevných štiepok / budovanie ktorej zabezpečuje firma Yvex s.r.o.** Samotná kotolňa je už pred ukončením výstavby a investor pripravuje výstavbu I. etapy teplovodu. Táto bude vedená od kotolne cez lokalitu Dlhé, zo severnej strany bytoviek až po zdravotné stredisko. Podľa vyjadrenia investora by sa mala cena tepla za vykurovacie obdobie rovnať nákladom na vykurovanie rodinného domu uhlím.

Ďalšou stavbou, ktorá by sa mala v priebehu mesiaca október spustiť do prevádzky je aj dlhoočakávaná **čerpacia stanica pohonných hmôt**, výstavbu ktorej investor realizuje oproti poľnohospodárskemu družstvu. Umožnenie výstavby bolo podmienené zabezpečením zmeny druhu pozemku a to z druhu pozemku vodná plocha na zastavanú plochu. Tým, že obec absolvovala tieto legislatívne náročné úkony bolo možné odpredať pozemok investorovi za pre obec priaznivú cenu.

Z môjho pohľadu najdôležitejšou akciou, ktorá sa bude týkať bezpečnosti našich občanov pri hlavnej ceste I/59 je **vybudovanie bezpečnostných ostrovčekov**, ktoré budú slúžiť na účinné spomalenie rýchlosti obcou prechádzajúcich áut. Zároveň dôjde aj k zmene zvislého a vodorovného značenia hlavnej cesty, čím sa zvýši bezpečnosť chodcov prechádzajúcich cez túto cestu. Realizácia týchto úprav sa uskutoční v mesiaci október. Finančné prostriedky vo výške 350 000.-Sk obec získala kladným posúdením žiadosti obce v projekte BECEP z Ministerstva dopravy, pôst a telekomunikácií SR.

Ing. Róbert Kuzma, starosta obce

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2006 a 2007

Liptovská Osada mal na začiatku roku 2006 1592 (784/808) obyvateľov, a v roku pribudlo 5 obyvateľov, takže jeho počet dosiahol 1597.

V roku 2006 sa narodilo 16 a zomrelo 15 obyvateľov, takže prirodzený prírastok bol 1. Pristáhovalo sa 22, vysťahovalo 18 obyvateľov. Prírastok sťahovaním bol 4. Celkove teda pribudlo 5 obyvateľov, čím sa dosiahol vyššie uvedený stav 1597. Z toho bolo 797 mužov a 800 žien, teda pomerne vyrovnaný stav.

Z narodených bolo 12 v manželstve a 4 mimo manželstva, 10 chlapcov a 6 dievčat. Zo zomrelých bolo 5 mužov a 10 žien. Okrem zomrelých bolo v Liptovskej Osade 7 potratov.

Manželstvo uzavrelo 5 párov, rozviedli sa 2 páry.

V roku 2007 pribudlo 24 obyvateľov a jeho počet dosiahol 1621 (811/810).

Narodilo sa 15 (6/9) a zomrelo 15 (6/9) ľudí. Počet potratov poklesol na 1. Štatistika hodnotí prírastok číslom nula.

Pristáhovalo sa 55 obyvateľov, vysťahovalo sa 31, čím pribudlo 24 nových obyvateľov.

Vzniklo 7 nových manželstiev a 2 sa rozviedli.

Zaujímavé by bolo vidieť tzv. vekový strom obyvateľov, v ktorom skupina

0-14 ročných má 242 (125/117) obyvateľov, v % 15,15

15-59 „ mužov

15-55 „ žien 1074 (578/406) „ , v % 67,25

60 a viac „ mužov a

55 a viac „ žien 281 (94/187) „ , v % 17,6.

Obyvateľstvo Liptovskej Osady vzhľadom na prevahu starších mierne starne (index starnutia u mužov 75,2, u žien 159,83), spolu 116,1. Priemerný vek obyvateľov LO bol 37 rokov.

Podľa metodiky EU, ktorá predpokladá odchod do dôchodku u všetkých po dosiahnutí 65 rokov je veková skupina 0-14 (242) zastúpená 15,1 %, 15-64 (1190) zastúpená 74,5 % a veková skupina 65 a viacročných (165) zastúpená 10,3 %. Podľa nej je naša obec ešte stále mladúca. Bodaj by nie, keď počítajú so starcami až po 65-ke.

V roku 2008 sme vývoj nehodnotili.

Podľa ročnej správy KR SŠÚ v Žiline

NÁŠ ROZHOVOR

Tentokrát s Ing. Metodom Jozefkom st.

Zaujímalo nás, aký je stav poľovníctva v Liptovskej Osade a na okolí a tak sme navštívili funkčne s možno aj vekove najstaršieho nášho poľovníka a funkcionára poľovníckeho združenia Ing. Metoda Jozefku st.

Pán inžinier, ako je súčasne organizované poľovníctvo celkove a na okolí Liptovskej Osady zvlášť?

Lesníctvo a poľovníctvo sú navzájom oddelené odvetvia. Kým lesníctvo sa stará o pestovanie lesa a ťažbu dreva, poľovníctvo má na starosti výlučne tzv. lovnú zver. Je organizované v poľovníckych združeniach. V chotári L. Osady je to Poľovnícke združenie Sokol, Korytnica a Skalnô-Teplô, v chotári L. Lúžnej Liptovská Lúžna a v chotári L. Revúc súkromné združenie.

Aký je územný rozsah Poľovníckeho združenia Sokol?
Zahrňuje katastrálne územie L. Osady, okrem Prašivej, ktorá patrí do Poľovníckeho združenia Korytnica a Skalného, ktoré spolu s Teplým tvoria revíre štátnych lesov. Naše poľovnícke združenie má výmeru asi 2000 ha.

Aký je účel poľovníckeho združenia?

Predovšetkým je to chov zveri. V lete ide o dozor nad jej stavom, príprava krmiva do senníkov na zimu a až potom lov.

Na akom základe sa koná lov?

Lovná zver je štatisticky evidovaná. Poľovník vie, kde zver žije a ako žije. Jej život pozoruje na lesných posedoch. Doslova ju pozná. Z jej počtu môže uloviť v podstate len prírastky, aby sa udržiaval jej stav.

Aké pocity mávate na postriežke?

Postriežky sú veľmi pôsobivé. Na lesné čistinky vychádzajú nielen jednotlivé kusy, ale často celé rodiny. Je zaujímavé pozorovať ich správanie sa. Tu sa vlastne pestuje vzťah poľovníka k zveri. Je podobný vzťahu roľníka k jeho domácemu zvieratstvu, ktorý pozná len ten, kto niečo chová. A odstrel je to posledné (a niekedy aj nemilé), čo poľovník vykonáva.

Organizujú sa poľovnícke súťaže?

Aké? Trofeje odstrelených kusov sa povinne komisionálne hodnotia v okresných združeniach a tie, ktoré svedčia o tom, že jeleň/srnec ešte nebol vhodný na odstrel môžu doviest' aj k jeho postihu, prípadne aj k odobratiu poľovníckeho preukazu. Najkrajšie trofeje sa posielajú na celoštátnu výstavu do Nitry a za víťazné sú poľovníci odmieňaní (medailami). Po každom odstrele je ten, ktorý zver odstrelil pasovaný za lovca ako boli kedysi pasované pážatá za rytierov.

A čo poľovnícke dni v Liptovskom skanzene v Pribyline?

Ach, tie! Bolo to vari päťkrát, čo som ich Hubertom. Vždy to bývali veľké a pekné slávnosti. Stálo to za to! Trošku sa pokazili, ale stále prebiehajú. Ku cti poľovníkov.

Máte nejaké zvláštne osobné spomienky na lov?

Áno. Tie sú spojené najmä s odstreľom Medvedov. V živote som ich odstrelil vyše 10. Niektoré priamo, čisto v sebaobrane, alebo keď medveď chodil „lovit'“ bačovi ovce do košiara, ale aj po poranení medvediným lovcom, ktorý medveďa dobre netrafil. Vždy som mal dobrú mušku. Strelil som vždy presne, takže padol po prvom výstrele.

+ + +

Náš rozhovor skončil. Nakoniec sme rozprávali o chove lesnej zveri a o zaujímavých príhodách z lovu, ktoré spojili Ing. M. Jozefku s prírodou nášho krásneho kraja medzi Nízkymi Tatrami a Veľkou Fatrou, ktorý akoby z protekcie nám bol daný od Boha a ktorý, si niektorí naši ľudia málo vážia, alebo až nevážia a k jeho prírode sa správajú ako barbari a sú schopní do nej vyviezť aj odpad svojho neekologického hospodárenia vo svojom dvore a dome.

Ale aj taký je život!

Zhovárať sa Emil Šípka

ZÁKLADNÁ ŠKOLA V ŠKOLSKOM ROKU 2007/08

Naša základná škola mala v školskom roku 2007/08 9 tried a 1 špeciálnu triedu, na ktorých sa učilo 149 žiakov. Z nich bolo na 1. stupni (v 1.-4. ročníku) 61, na 2. stupni (v 5.-9. ročníku) 88 podľa tohto rozčlenenia:

Trieda	Počet žiakov	Počet vyznamenaných	Na škole pôsobilo 14 učiteľov. K škole bol pričlenený aj školský klub s dvoma oddeleniami pre starostlivosť o deti zamestnaných rodičov, v kde pracovali 2 pedagogické pracovníčky. K škole bola aj v tomto roku pričlenená materská škola o 2 triedach so 4 učiteľkami. Mimo pedagogického procesu pôsobilo na škole 10 pracovníkov. Menoslov zamestnancov školy a ich funkcie sa v porovnaní so školským rokom 2006/07 podstatne nezmenil.
1.	17	8	
2	16	8	
3	15	4	
4	13	7	
Spolu	61	27	
5	16	7	
6	13	2	
7	10	3	
8	23	5	
9	20	7	
špec. tr.	6	-	
Spolu	88	24	
Celkom	149	51	

Žiaci neboli zaťažovaní ako v minulosti poľnohospodárskymi a domácimi prácami a tak dosahovali pekné výsledky. Preto z nich na 1. stupni až 27 a na 2. stupni až 24, spolu 51 bolo vyznamenaných.

Z 20 žiakov 9. ročníka bolo prijatých na Gymnázium 6, na stredné odborné školy 4, združené stredné školy 8, spolu 18 žiakov bez toho, aby bola niekom zamietnutá prihláška. Pre žiakov 8. a 9. ročníka začalo tzv. kariérne poradenstvo.

V zmysle platných predpisov sa rozvíjala aj záujmová (krúžková) činnosť žiakov. Z nich mnohí reprezentovali školu a za reprezentáciu v okresných a vyšších súťažiach boli ocenení. Vo výtvarných súťažiach to bola Lenka Balcová (2), Eva Vieriková (3), Marek Saloň (5) a Alžbeta Filická (8. trieda). V literárnych súťažiach Martina Chmelanová (2), Eva Vieriková (3), Tomáš Koníček (6), Alžbeta Filická, Magdaléna Hudecová a Svetlana Ťupeková (všetky 8.) a Janka Vieriková (9. trieda). Súťažili v rétorike, prednese poézie a prózy a v literárnej tvorbe. V speváckych súťažiach boli zapojení: Eva Vieriková (3), Júlia a Veronika Magušinová (3), Alžbeta Filická, Magda Hudecová a Svetlana Ťupeková (všetky 8. trieda). Olympiád sa zúčastnil Matej Ulík (z matematiky) Tomáš Koníček a Magda Hudecová (z anglického jazyka). Skupina dievčat sa zúčastnila aj v okresnej zdravotníckej súťaži.

Okrem toho učiteľia so žiakmi pripravovali kultúrne programy a vystupovali s nimi na verejnosti (na Vianoce, v Deň matiek, v deň úcty k starším, na karnevale pre deti, pri pomníku oslobodenia v obci).

V škole vychádzal ďalej školský časopis Osadské školské listy (už 15. ročník) s výlučne detskými prácami. Školský časopis vydávajú aj v Liptovskej Lúžnej (Školské

hlasy), kým v Liptovských Revúcach školský časopis (Revúčanka) už dávno prestali vydávať.

Rozbehla sa aj družba so slovenskou školou v Pivnici vo Vojvodine v Srbskej republike

Podľa Správy o činnosti školy
Riaditeľa Mgr. Ivana Žilinčára.

K ČINNOSTI NÁŠHO FUTBALOVÉHO ODDIELU

Aj v tomto roku, vo futbalovom roku 2007/08 ďalej pracoval náš futbalový oddiel TJ Tatra Liptovská Osada.

Došlo k obnoveniu žiackeho družstva, ktoré bolo zaradené do II.A triedy. Tu súťažilo 11 družstiev, ktoré odohrali 20 vzájomných zápasov. Z nich sa naši žiaci umiestnili na 8. mieste so 7 vyhratými, 1 remízovaným a 12 prehratými zápasmi a skóre 43:94. Dosiahli spolu 22 z možných 60 bodov.

Dorast sa dostal do I. triedy. Zo 14. mužstiev, ktoré tu súťažili, každé odohralo 26 vzájomných zápasov. Z nich náš dorast vyhral 2, remízoval 1 a prehral 23 zápasov s pomerom gólov 35:103 a so 7 získanými bodmi. Umiestnil sa na poslednom 14 mieste.

Mužstvo dospelých bolo zaradené do III.A triedy, kde hrávalo 8 mužstiev. Liptovská Osada zohrala 28 zápasov a z možných 84 bodov získalo 29, z toho 27 za 9 vyhratých, 2 za 2 remízované a 0 bodov za 17 prehratých zápasy. Jeho skóre bolo 34:87. Mužstvo dospelých sa umiestnilo len na 5 mieste.

Problémy, v osadskom futbale zostávajú. Vekové skupiny mladých sú s klesajúcou pôrodnosťou početne stále menším a menším počtom mladých zastúpené. Z nich mnohí odchádzajú za prácou mimo obce a futbalový oddiel nemá možnosť výberu hráčov do svojich mužstiev. A ani záujem o futbal nie je u nich zvlášť veľký.

Otázkou ostáva: akú budúcnosť má futbal v Liptovskej Osade?

Podľa posledných tabuliek
výsledkov futbalových súťaží

Na okraj pomýlených výkladov slovenských slov O VZŤAHU MUŽA A ŽENY Z VÝZNAMOVÉHO SLOVNÍKA SLOVENSKEHO JAZYKA

NEZNÁMA dievča/žena, o ktorých nič nevieme
ZNÁMA - „ - ktorých mená poznáme
PRIATEĽKA - „ - s ktorou si rozumieme (žiadna frajerka, alebo milá)

FRAJERKA (MILÁ) dievča, s ktorým chodíme (so srdcovým vzťahom), žiadna priateľka

MILENKA dievča/žena, ktorú máme radi a máme s ňou sexuálny vzťah

DRUŽKA žena, s ktorou žijeme bez sobáša
FLANDRA, POBEHLICA ľahká žena poskytujúca sexuálne služby (bez lásky)

MANŽELKA žena, s ktorou je muž zosobášený
BÝVALÁ MANŽELKA žena po rozvode s manželom

VDOVA manželka po smrti manžela

Podobný význam majú slová mužského rodu vo vzťahu žena-muž. Iné výrazy slovník slovenského jazyka nepozná.
Slovník slovenského jazyka

Naša poviedka

ZÁHADNÉ ZMIZNUTIE

alebo:

NIKDY NIE JE NESKORO NA SPLNENIE SVOJICH SNOV

Katarína podvedome pozerala na hodinky, ale v mysli rozoberala nepochopiteľné správanie svojich kolegyň. Prečo? Prečo denno-denne musí práve ona počúvať tie isté reči o líčení, obliekaní, zariaďovaní, nedostatku peňazí? Klebety, intrigy, škodoradosť! Stále dokola a nekonečne dlho! A keď sa ozve ona, len sa všetky uškŕňajú. Veď koho by bavilo počúvať názory o správnom stravovaní, športovaní, správnom myslení? Katarína vie, že ich nudí a tak je už v poslednej dobe ticho. Rozhodla sa uzavrieť do seba. Radšej premýšľa nad tým, ako uskutoční svoj tajný sen. Chce z Bratislavy odísť preč. A poriadne ďaleko!

Hneď ako odovela, začala sa pohrávať s myšlienkou, že odíde. Vždy však čakala na vhodnú príležitosť. Raz potrebovala dokončiť súrne veci v práci, potom, kedy dcéra doštuduje. Dnes má už vlastnú rodinu, a tak jej nič nestálo v ceste.

Jedného dňa zmizla. Nikomu nič nepovedala. Vypla mobil, predala byt, chcela začať úplne odznova a nechcela nikomu dovoliť, aby jej to prekazil. Kúpila si malý domček na lazoch pri Zvolene. Pomaly ho začala rekonštruovať a zariaďovať. Učila sa samostatnosti a spoliehať sa na vlastné sily. Dokázala si napíliť drevo, navrúť do steny diery na poličky, nastaviť televízny signál ... S každou novou úlohou, ktorú zvládla, jej rástlo i sebavedomie. Začínal sa jej zmocňovať pocit šťastia. Obklopovali ju hory a lúky. Každé ráno vítala s pocitom, že slnko jej posiela nielen náruč čerstvého vzduchu, ale aj nekonečne hrejivé objatie posplietané z najčistejších darov Zeme. Každý večer sa pohrávala s hviezdami, ktorým odovzdávala svoje myšlienky a túžby. Neskôr jej spoločnosť začal robiť aj malý poník, ktorý bol pre ňu splneným detským snom. Prestal jej vadiť chlad skorých rán a neskorých večerov. Mala čerstvejšiu myseľ, ľahšie sa jej dýchalo a každodenný pohyb jej pekne vyformoval postavu. Neskôr si ju všimli aj iní obyvatelia z priľahlých lazov. A ako dni ubiehali, zoznámila sa s milými ľuďmi, ktorí jej zázračne vlievali čistú a krásnu energiu do žíl. Mala pocit, že konečne žije!

Všetko by bolo tak, ako má byť, keby nebolo dcérinho hnevu. Ten jej visel nad hlavou ako ostrý meč a občas akoby prerážal srdce.

* * *

Irena nemohla odpustiť mame, že tak náhle opustila Bratislavu. „Ako len mohla predať byt? To vôbec nemyslela na vnúčatá a na to, že ho možno budú potrebovať?“ Nemohla sa dlho s touto skutočnosťou zmieriť a nahľadávala ju niekoľko mesiacov. Nechápalá, krútila hlavou, špekulovala. Cítila nenávisť, zlosť i ľútosť súčasne. Mama

sa jej zdala egoistická. To však netušila, že dom na lazoch predsa len všetkým dobre poslúži!

* * *

Zrazu zazvonil mobil! „Ahoj, mami! To som ja, Irena!“ ozval sa hlas v telefóne. Katarína prudko začalo biť srdce. Po dlhých mesiacoch čakania konečne počula Irenin hlas. „Lukášovi sa veľmi zhoršilo dýchanie, už dlhšie mal problémy a lekárka mu odporúčala zmenu vzduchu. Potrebuje ísť mimo Bratislavu! Prosím ťa, mohli by sme...?“ Katarína nervózne behala s utierkou po kuchyni. Nevedela od radosti, čo skôr urobiť. Nesmierne sa na oboch tešila.

Leto šantilo v pokosenej tráve. Les sa zobúdzať po búrke nasiaknutý vôňou mladých lopúchov. V diaľke zvonil spev vtákov. Lukáško našiel v starkinom svete splnený sen každého dieťaťa. Prežíval leto nekonečných detských hier. Dni boli zaplnené zdravými šibalstvami pod voňajúcim nebom a večer jeho detské oči hltali slová a piesne milých lazníkov, ktorí ho naučili robiť písťalky z konárikov stromov. Prvý raz videl hrať uja na fujare a teta od susedov krásne hrala na husliach. A keď potom zostali so starkou sami s napätím ju sledoval, ako do počítača ukladá vetu ku vete. Jeho malé srdiečko tušilo, že starká konečne píše svoju vysnívanú knihu.

* * *

Irena sa oprela o stôl a pozerala na mamu. V očiach mala nemý výraz pokory tých, čo chcú z čistého srdca niečo povedať. „Mami, prepáč!“ s plačom sa Katarína hodila do náručia. „Myslela som si, že utekáš z Bratislavy z nejakého rozmaru, ale vidím, že si tu naozaj šťastná! Viem, že ti nič nechýba. A urobila si šťastným aj Lukáška! Ďakujem ti!“

Katarína sa usmiala na dcéru a prestrela stôl na večeru. Na lazy dopadol závoj novej tmy, ale pomedzi ňu ostro nazerali cez okno strieborné záblesky hviezd. „Je jasná noc. Zajtra bude krásne!“ prerezala Katarína ťažké ticho v kuchyni a zahľadela sa na dcéru teplým pohľadom materinského odpustenia.

Jaroslava Koníčková

VIETE, ŽE ...

...náš občan Doc.Dr.Štefan Paľuda vydal knižočku osobných spomienok na svoje detstvo v Liptovskej Osade **ŠTEVKO?** Pripravuje jej druhé, poopravené vydanie.

... Ing. Oľga Kollová napísala román pre dievčatá a ženy z malomestského prostredia s humoristickými a karikatúrnymi prvkami **KROK-SUN-KROK (Batoh detstva)** s pohľadom na život detskými očami.

Knihy si môžete zapožičať v Obecnej knižnici v Liptovskej Osade, druhú aj zakúpiť u autorky.

... obecná knižnica je otvorená pre občanov každú stredu v odpoludňajších hodinách.

Kultúrny úvodník

O MORÁLKE

Každá spoločnosť, a tým skôr moderná spoločnosť, ak chce dobre fungovať musí byť vedená morálne čistými a zásadovými pracovníkmi. Len takíto ľudia môžu viesť ostatných.

Ak sú vedúci činitelia poznačení sebeckým (a všetkým ostatným, čo z neho vyplýva) vždy dajú priestor pre podobné konanie iných. Porušenie morálnych zásad v kresťanskej filozofii sa nazýva hriechom.

Morálne zásady už dávno sformovali starí Židia (a kresťania ich prevzali) v podobe tzv. Desatora. Dnes by bolo možné rozšíriť ich o ďalšie, ktoré vyžaduje doba. Ale zatiaľ by nám aj tieto mohli postačovať, len aby sme ich dodržiavali.

Myslím, že najdôležitejším prikázáním z tých desiatich je to desiate: nepožiadaj majetku bližneho svojho. Z jeho porušenia vyplývajú aj porušenia ostatných prikázání voči človeku: nenávisť k rodičom (a blízkym), vraždy, smilstvo, krádeže, krivé svedectvá, porušenie manželskej vernosti. Ale aj ďalšie, ako je porušenie ekologických zásad (teda istá forma znehodnocovania a zabíjania životného prostredia daného všetkým bytostiam, teda aj človeku.. Tieto zásady by sa dali a mali rozšíriť, lebo neznačia len to, čo dnes bežne chápeme. Napr. Nezabiješ značí nielen zabíjanie tela, ale aj ducha. Značí aj sebevražedné konanie ako je fajčenie, alkoholizmus, konzumácia drog, objednanie sa. Značí aj ohlupovanie ľudí klamstvom, dnes aj reklamou vedúcou k nadmernému konzumovaniu a chamtivosti.

Posledné politické systémy, najmä systém kapitalizmu otvárali a otvárajú široké príležitosti k nemorálnosti.

Formou k náprave vecí ľudských u človeka je rozmyšľanie o vlastnom konaní. Sebahodnotenie. V kresťanskej morálnej teológii sa tomu hovorí spytovanie svedomia. Má byť každodenným počínom. Nielen raz za mesiac, či rok. Človek si sám musí vybaviť vlastné prehrešky (hriechy) a usilovať o ich odstránenie. Katechizmus katolíckej cirkvi hriech klasifikuje ako previnenie proti rozumu, proti pravde a proti správne svedomiu, teda proti tým 10 prikázaniam.

Veriaci človek usiluje o odpustenie hriechov. Podmienkou odpustenia je však náprava previnenia. Sú previnenia, ktoré sa nedajú napraviť (vraždy vo vojnách a či bežnom živote), smilstvo, vysýpanie smetí do potoka a pod. a sú previnenia, ktoré sa dajú napraviť: vrátenie ukradnutých vecí, oprava krivého svedectva a ospravedlnenie urážok bližnemu, obnovenie úcty väčšou láskou k rodičom, vrátenie sa k žene, ktorej sme sľúbili vernosť, zanechanie alkoholizmu, fajčenia, konzumácie drog, zastavenie ohovárania ľudí. Úsilie o odpustenie bez prijatej nápravy vecí je faloš, nový hriech (klamstvo). Človek nemôže večne konať priestupky a večne žiadať odpustenie. Hriech je nielen slabosť, ale aj úmysel zotrvať v hriechu.

Cesta k náprave človeka a tým aj k náprave spoločnosti je dlhá. Trvá tisícročia. Vždy sa rodia noví klamári, zlodeji, kolonizátori, napoleonovia, či stalinovia (nech sa volajú akokoľvek), ktorí spôsobujú nekonečné utrpenie človeku. Najhoršie je, že sa vždy nedarí odhaliť ich pred ľuďmi a bojkotovať ich, aby ostali sami bez podpory. To je najdôležitejšia forma boja proti zlu. Vždy im niekto uverí a stáva sa ich obeťou. V tom je tragédia človeka popísaná nie jedným spisovateľom. Žiť v pravde vždy bolo a bude ťažké. Ale zmysel života je v tom, že neuveríme v nekonečnú moc zla a vo viere, že sú aj svetlé chvíle v živote, ktoré mu dávajú zmysel, vieru v seba a tento krásny svet, vedomie, že je aj druhý svet, svet dobra a porozumenia. A to je pozitívum života na tejto zemi, ktorá je taká rozmanitá a pekná, že sa oplatí tešiť každému zajtrajšiemu dňu a stretnutiu s človekom (ako symbolom dobra).

Taký je náš svet!

A je dobre, že je taký, špatnokrásny. Nebol by zaujímavý, keby bol len dobrý.

Kultúra reči

O kultúre reči sa často hovorí. Jedenkrát je to v súvislosti s gramatickou správnosťou reči, inokedy zas v súvislosti s obsahom reči a používaním slov, Niekedy aj hlúpych. Dnes však nechceme hovoriť ani o jednom Chceme hovoriť o zrozumiteľnosti vo vyjadrovaní.

Dieťa sa učí hovoriť tak, že dlhý čas najprv len počúva a nehovorí. Je to veľmi dôležité obdobie v jeho výchove k hovoreniu. Dieťa si osvojuje nielen slová, ale aj melodickosť, rýchlosť a spôsob reči. Preto je dôležité, aby dospeli hovorili jasne, pomaly, a dobre vyslovovali hlásky a slabiky a správne ich spájali v slovách. Nemožno prehltať niektoré hlásky. Je treba trvať na tom, aby aj dieťa takto hovorilo, nehundralo si popod nos, nehovorilo lenivo (ako by sa mu nechcelo) a hovorilo hlasno. Hovorí sa: aký človek, taká reč!

Sú ľudia, ktorí sú od prírody málo zhovorčiví, neradi hovoria. Neradi vyjadrujú svoje myšlienky. Druhí potom nevedia, čo ich trápi a čo by potrebovali. Hovorí sa: Nemému dieťaťu ani vlastná mať nerozumie. Títo potom ťažko nadväzujú priateľstvá, každý ich radšej obíde. Aj tejto možnosti mladých treba predchádzať výchovou: intenzívnou komunikáciou s nimi.

Inou chybou je netrpezlivosť v hovorení: skákanie druhému do reči, ktoré sa tak rozmohlo. Neumožňuje druhému vyjadriť svoje myšlienky, rovnocenne komunikovať. Príkladom sú napr. besedy v rozhlase, televízii, kde nekultúrne moderátorky a moderátori a diskutujúci si skáču do reči ako hlúpe rozvadené dedinské baby.

Zanedbaním výchovy k správne vyjadrovaniu a komunikácii môžu u mladých vzniknúť vážne osobnostné problémy: sú jednou z príčin neúspechov, pocitov menejcennosti, nešťastia, až tragédie. Hovorme preto s mladými a sledujme ich reč, aby sme im pomohli nielen vo formovaní ich vystupovania, ale aj ich osobnosti!

Z DEJÍN LIPTOVSKÉJ OSADY HLUCHÉ OBDOBIE V NAŠICH DEJINÁCH

Tak ako národy, majú vo svojej histórii isté hluché obdobie aj jednotlivé obce, kedy nie je o nich dostatok informácií. Za také obdobie možno v dejinách Liptovskej Osady považovať obdobie rokov 1340-1640.

Existenciu benediktínskej usadlosti v Liptovskej Osade zvannej Gothál (Mníchov) s kostolíkom sv. Jána Krstiteľa spomína ešte výsadná listina mesta Ružomberka zo 14.11.1340, ktorou náš uhorský kráľ Karol Róbert určil hranice mesta až po eremitórium a miesto, kde sa potok Lúžňanka vlieva do Revúcej. Je pravdepodobné, že usadlosť existovala ďalej, obrábala tu pôdu a chovala ovce a dobytok, vlastnila rybník na Rybíri a popri benediktínskych mníchoch literátoch žili v nej aj laici (konverzi), ktorí plnili pomocné ekonomické funkcie. Nevieime do kedy trval tento stav, kedy zanikla benediktínska usadlosť a ostali tu žiť len laici. Je isté, že tu žili ďalej.

Postavenie Liptovskej Osady v tomto kraji dokumentujú aj urbáre likavského panstva z roku 1523, 1546 a 1620. Václav Chalupický vo svojom diele Valasi na Slovensku spomína valachov v úvale Korytničky v roku 1565. Keď roku 1558 bola zavedená cisársko-kráľovská pošta (pravdepodobne pod správou Paarovcov) Osada sa stala jej stanicou. Z tých čias pochádza aj súčasný erb obce. Roku 1722 ju do svojej správy prevzal štát a v obci postavil budovu stanice, ktorú obec v 80. rokoch 20. storočia zbúrala. Trasa pošty viedla údolím Revúcej a popod Veterný vrch prechádzala na Pohronie a na sedlo Šturec bola preložená po tom, čo Turzovci po roku 1496 začali využívať drevo z oblasti Vyšnej Revúcej na pálenie dreveného uhlia. V tom čase už pod Šturcom existovala malá osada, ktorou je súčasná Vyšná Revúca (spomínaná už roku 1360). V 16. storočí (konkrétne roku 1523), keď Pekry dostal do správy Likavu sa Osada tiež spomína.

Problémom v dejinách Osady je fakt, že obec sa nespomína v urbároch likavského panstva roku 1625, je tam len Hričkov, a pri popise jeho chotára je zahrnuté aj územie Liptovskej Osady.

No ďalšie spisy, najmä portálne súpisy zo začiatku 18. storočia obec jednoznačne spomínajú ako existujúcu.

Dôkazom existencie obce je aj starší spis v protokole Spišskej Kapitoly z roku 1646 dokumentujúci postavenie dreveného kostola v Liptovskej Osade pre obyvateľov Liptovskej Osady, Liptovských Revúc a Liptovskej Lúžnej, ktorý uvádza už existujúcu Novú Lúžnu (skôr ako Tököly z Likavy roku 1670 osídlil tu aj poddaných z Oravského Veselého).

Postavením kostola v Liptovskej Osade a jej začlenením do ružomerskej farnosti začína historické obdobie v dejinách Liptovskej Osady. Nie je pravda, čo uvádza Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Encyklopédia Slovenska a ďalšie na ich dezinformáciách založené diela, že Liptovská Osada vznikla goralskou kolonizáciou v roku 1649, čo by dokonca znamenalo, že tu najprv stál kostol a potom sem prišli ľudia a založili dedinu.

Faktom je, že 300-ročné obdobie od roku 1340 do roku 1646 je historikmi málo prebádaným obdobím našich dejín. No napriek tomu platí, že územie Liptovskej Osady bolo osídlené a obec existovala. Nevieime ale ako vyzerala. Môže však niekto povedať, ako vyzerala akákoľvek dedinská obec tých čias na Slovensku?

KORYTNIČKA

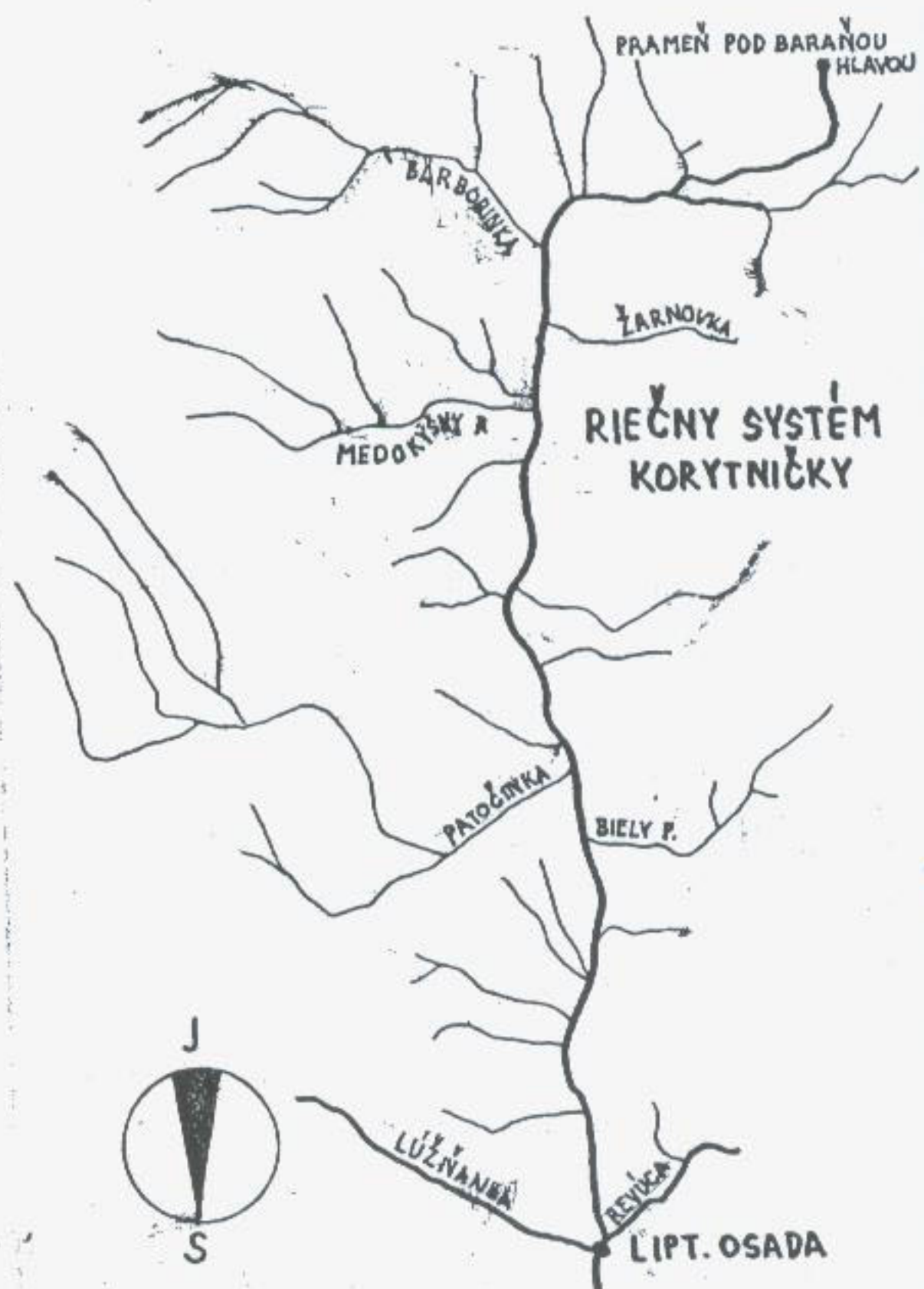
Korytnička odvodňuje hlavnú časť chotára Liptovskej Osady, Korytnickú dolinu. Pramení pod Braňou hlavou a do svojho sútoku s Barborinkou priberá sprava 3 a zľava 1 prítok, do ktorých sa vlieva asi 6 malých potôčikov.

Barborinka odvodňuje západné svahy najjužnejšieho výbežku Prašivej a vtekajú do nej sprava i zľava po 3 prítoky a množstvo malých potôčikov (ďalej počet potôčikov uvádzame v zátvorke).

Potom priberie Žarnovku, Nemcov potôčik s 2 vodopádmi a Medokýšny potok s tromi zdrojnicami (9).

Odtiaľ tečie Korytnička na sever s pravými prítokmi z Veľkej Krivej, Malej Krivej, Slanicevej, Patočín (so 4 zdrojnicami (7) a 4 prítoky spod horskej skupiny Vahanky (4) a s ľavými prítokmi z Chabzdovej, Veľkej Bzdovej (2), Malej Bzdovej, Trepačkovej a Bieleho (2).

Korytnička tvorí stromovitú riečnu sústavu so sklonom na sever.

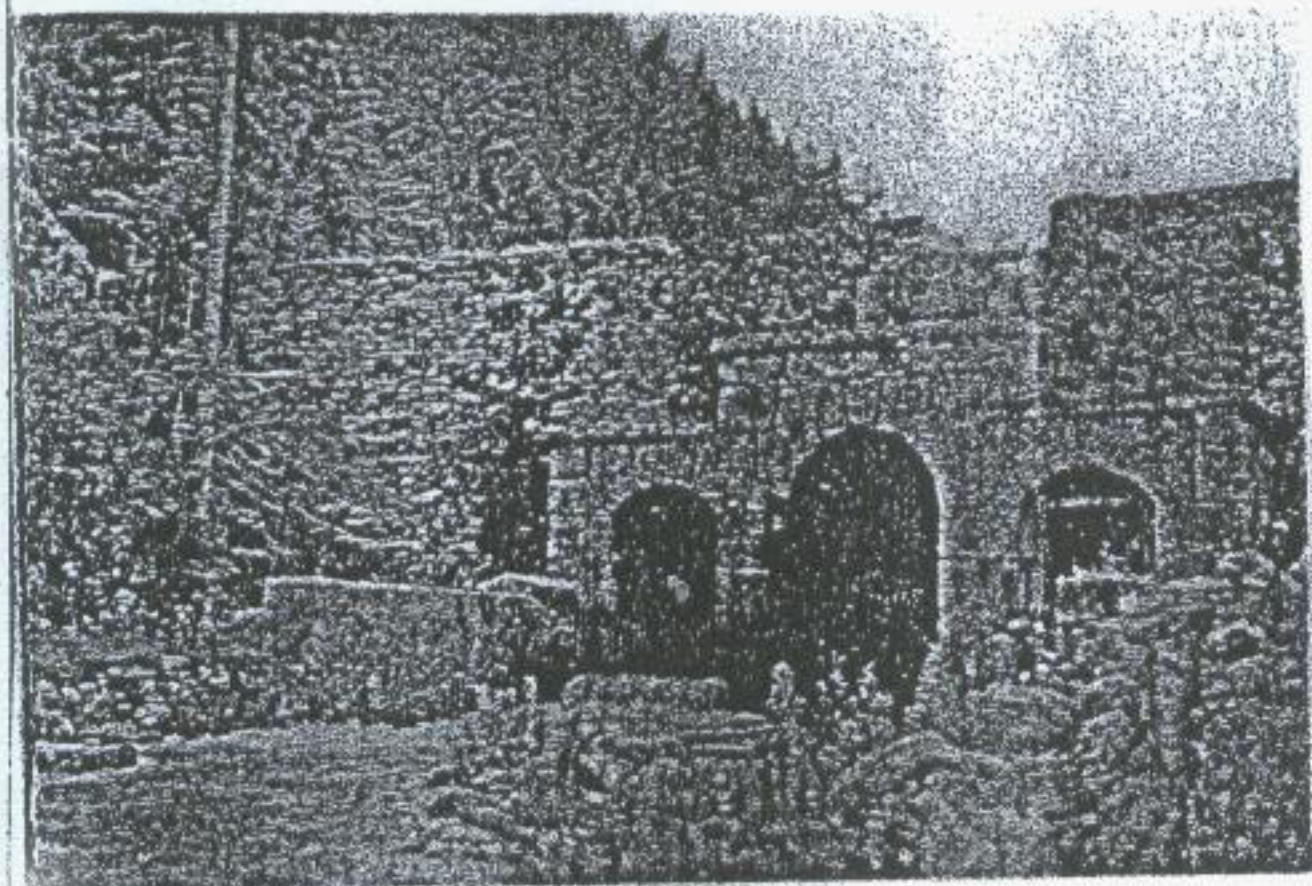
Spolu má asi 20 prítokov, do ktorých ústi viac ako 50 vedľajších malých potôčikov. Všetky prítoky a vedľajšie potôčiky majú vlastné pramene rôznej výdatnosti. Napr. vynikajúci prameň zdravej vody pred Prašivou, ktorý pôvodne zásoboval vodovod Liptovskej Osady a dnes jeho voda tečie potrubím do Ružomberka, alebo prameň Medzi skalami, ktorého voda za milióny rokov nikdy nezamrzla (teplica). A čo minerálne pramene v Korytnici a pod Kozím chrptom?

OBCHODNÉ, REŠTAURAČNÉ A UBYTOVACIE SLUŽBY V NAŠEJ OBCI R. 2008

Mnohé sa strácajú v pieskoch podložia, takže množstvo vody Korytničky vytekajúce z prameňov je vždy väčšie ako to, ktoré sa vlieva v Liptovskej Osade do Revúcej.

V 18.-19. storočí bola vybudovaná na Korytničke pred Barborinou zdrž (tajch), ktorá bola ako technická pamiatka dodnes zachovaná. Pod ňou sa zhotovovali malé plte o 5-7 brvnách a ukladali krátke polená. Zdrž sa vypúšťala po naplnení a príprave dreva a drevo sa splavovalo na pílu v Liptovskej Osade známej už zo 16. storočia a v Ružomberku, kde sa zachytávalo na hrabliach.

Na svahoch Prašivej a popod Kozí chrbát od doliny Pustô bol v 16. storočí po vrstevnic vybudovaný tzv. Španiedolinský vodovod, ktorý viedol vodu na poháňanie mechanizmov do úpravne rúd v Španej Doline a na starších mapách bol pekne vyznačený. O toľko vody menej potom tieklo do Korytničky

TRIEDITE ODPAD?

Druh odpadu	Čo s ním?
Papier	Žiakom do školského zberu na ich výdavky
Sklo	Do zeleného kontajnera
Plasty	Do žltého kontajnera
Drevo	Spálenie v peci
Kovy	Do Zberných surovín v L.Osade a na Píle
Textílie	Uložiť, kým Obec nevyhlási ich odvoz
Batérie	Podobne
Pokosená tráva	Do domáceho kompostu (nie do potoka!)
Popol, ostatný odpad	Do domového smetného koša

**AJ VY STE ZA HOSPODÁRENIE BEZ ZNEČIŠŤOVANIA PROSTREDIA ?
POTOM STE NAOZAJ ČESTNÍ ĽUDIA!**

V kronike obce liptovská Osada tvorí jednu z dôležitých kapitol popis obchodných, hotelových a reštauračných služieb. Tieto sú jednými z identifikačných sfér našich dejín. Prešli veľmi zaujímavým vývojom, mnohými zmenami a dospeli do súčasného stavu, ktorý sa na rozdiel od iných oblastí verejného života za chvíľu opäť zmení. Preto tento záznam bude mať v budúcnosti veľkú hodnotu.

Možno ich rozdeliť na dve časti: na sféru obchodnú a sféru ubytovacie a reštauračnú.

V obchodnej sfére sa dnes uplatňuje predaj potravín v Jednote (vo dvoch obchodoch), u sestier Veselovských (v bývalej šatni Ihriska), v podniku Koruna (v bývalom obchode Cyrila Maroša), v obchode „u Domina“, v stánku pri ceste E 77 u Štefana Matušáka a v predajni chleba v Dome služieb. Na týchto 7 potravinárskych obchodov pripadá približne po 70 zo všetkých asi 500 domácností obce.

Okrem toho je tu predajňa kvetov a textilu, novinový stánok (spolu s trafikou), a poštový úrad, kde tiež predávajú dennú tlač. Významnou zložkou obchodnej sféry je aj predajňa priemyselného tovaru INKA (vedúcou je Janka Štecová r. Mešková) a predajňa drogérie u sestier Veselovských. V našej oblasti plní význačnú funkciu aj predajňa nábytku (vedúci Ing. František Janiček).

V ubytovacej a reštauračnej sfére pôsobí u nás niekoľko zariadení.

Kapacitu ubytovacích zariadení uvádzame v počte izieb a postieľ v zátvorke. K najväčším patrí obecný Autocamping (15/40), penzión pod Čepeľkou, majiteľ Mgr. Jaroslav Ulík (8/26), ubytovňa Osadaň, majiteľ Marek Ferenčík (11/38), penzión Poľana, majiteľ Peter Jusko (8/23), Vasilko, (majiteľ Pavol Kľubica (2/10), penzión Haluška (8/15), chata Ostravanka (2/10). Ubytovanie pre mládežnícke pobyty poskytuje aj Základná škola (10/40). V rekreačnom stredisku Škutovky, ktorého majiteľkou je Angelika Klimová je v hlavnej budove 45 izieb s 90 posteľami. Okrem toho na súkromí je možné ubytovanie u Anny Kohútovej (6), Janky Sanigovej (3/10), Danky Fričovej (10), Margity Sabuchovej (2/6), v penzióne Jasmín, majiteľka Janka Puškášová (4/16). Celkove Liptovská Osada poskytuje možnosti ubytovania pre 340 hostí (turistov).

Reštauračné služby uvádzame v počte stolov a stoličiek. Prvý údaj sa dotýka vnútorných zariadení, druhý vonkajších, tretí oboch spolu. V nich pôsobí Pohoda, majiteľ Jozef Planý (10/44+5/30, spolu 15/74), Balajka, majiteľ Jaroslav Bielik (5/23 + 6/48, 11/71), Elán, majiteľ Peter Maroš (8/32+6/24, 14/56), Jánošíkova Koliba, majiteľka Silvia Kotvasová zo St. Hôr (22/88+3/60, 25/148). Pizzeria 7th heavens, majiteľ Peter Jusko (12/58+10/92, 22/150), Pod Čepeľkou, majiteľ Mgr. Jaroslav Ulík (5/22), Vasilko, majiteľ Pavol Kľubica (6/24+5/20, 11/44, Dominobar, majiteľ Domin Veselovský (4/40), Štefan Matušák (3/9 +4/32, 7/41), Typovacie stredisko, majiteľ J.Sitko (3/12) Spolu je v týchto zariadeniach 107 stolov a 558 stoličiek.

Okrem toho v penziónoch je pre hostí v ubytovni Jasmín, majiteľka Janka Puškášová (4/16), Michal Haluška (5/25), Škutovky, majiteľka Angelika Klimová (28/90), Osadaň, majiteľ Marek Ferenčík (8/38), Autocamping, majiteľka obec (7/36), Zariadenie opatrovateľskej služby, majiteľka obec (10/40) ďalšia kapacita, pri 52 stoloch asi 245 stoličiek.

Celkom je v L.Osade pre hostí k dispozícii 147 stolov a 713 stoličiek. Tým je naša obec vynikajúco pripravená pre poskytovanie obchodných, ubytovacích a reštauračných služieb počas celého roka.

Rody Liptovskej Osady

MARTINKOVSKÝ ROD

Martinkovský rod predstavuje jednu z vetiev málikovského rodu.

Jeho dejiny siahajú do 17. storočia.

Spolu s inými rodmi prežil hrôzy kuruckých vojen a keď v obci zostalo len 11 port (gazdovstiev) patrilo medzi ne. Vyvážal sa na Lúžňanskej ulici v dome označenom po roku 1850 číslom 40.

Nepoznáme praotca málikovského rodu.

Vieme však, že praotec martinkovskej vetvy sa volal Martin. Súdime tak podľa mena najstaršieho syna praotca Málika Martina narodeného asi roku 1708. Tento mal syna Ondreja a ten zas okrem 4 dcér synov Martina a Ondreja. Ondrejov rod sa rozvetvil na cez syna Ondreja na Frunovcov, cez syna Jozefa na Dibušovcov a cez synov Juraja a Pavla na Martinkovcov.

Jozefova rodina mala samé dcéry. A Mária, ktorá sa vydala za Štefana Koreňa Otrubníka tu zanechala v koreňovskej vetve početné potomstvo, ktoré žije v Liptovskej Osade dodnes.

Pavlova rodina cez Žofiu vstúpila do Vlnieškovcov (Bazaľovcov). Aj početnosť jej rodiny je úctyhodná.

Ondrejova rodina sa cez syna Ondreja uplatnila vo fukasovskej, matulovskej a jozefkovej rodine. a jeho potomkovia žijú dodnes po celom Slovensku. Ondrejova dcéra Mária sa totiž vydala za Viktora Fukasa, dcéra Emília za Eduarda Matulu. a dcéra Anna za Matúša Jozefku.

No Ondrejov syn Juraj Martinko vytvoril samostatnú líniu s menom Martinko. Jeho dcéra Alžbeta sa vydala za Jozefa Maroša a jej početní vnuci žijú medzi nami. Syn Štefan odišiel do USA. Syn Martin mal okrem 2 synov, ktorí si nezaložili rodinu dcéru Alžbetu. Tá sa vydala za Zbyňovského a jej deti žijú v Žiline. Syn Ján sa vzal Irenu Pančiovú a jeho deti a vnuci žijú v Ružomberku. Je to jediný Martinko, ktorý to zanechal osadské martinkovské meno.

(Popri tomto osadskom martinkovskom mene žije na Slovensku viac Martinkovcov, ktorí majú pôvod v iných oblastiach).

Z prehľadu vidíme, že väčšina osadských Martinkovcov stratila svoje martinkovské mená. Rod pre Liptovskú Osadu vymrel po meči. Ostali po ňom len spomienky.

Naše postrehy

ODVRÁTENÁ TVÁR

Keď sa prejdete po našej obci vidíte obyčajne pekné priečelia domov s predzáhradkou a kvetinami (tak ako to má v poriadnej domácnosti byť) a ste radi, že gazdovia, či gazdiné dbajú o pekný vzhľad ulice a tým aj dediny.

No pohľad na dvory odzadu je v niektorých prípadoch priamo katastrofálny. Miesto esteticky doriešenej architektúry dvora, ktorá predpokladá prista-

vok pre garáž, dielňu a dreváreň sú niektoré dvory plné rozmanitých búd rôzneho typu, rôznej veľkosti, rozmerov, pripomínajúce cigánsku osadu, alebo brloh latinsko-amerických, alebo afrických predmestí. Na mnohých sú neesteticky uložené stavebné materiály, drevo a rôzny odpad.

Katastrofálne pôsobia aj niektoré domy s nevysporiadaným vlastníctvom, keď rozvadení súrodenci radšej nechajú dom schátrať, akoby jeden z nich svoj podiel druhému daroval a ten ho mohol ho upraviť a uviesť do užívania. Veď majetok sa dnes stal najvyšším božstvom niektorých ľudí. Príklady netreba menovať. Vidíme ich na vlastné oči!

Podobne možno hodnotiť aj nepokosené záhrady a dvory.

A tak druhá tvár našej obce kazí úsilie tých, ktorí dbajú o to aby obec pekne vyzerala. Čo na to stavebná komisia obecného zastupiteľstva? Máme vôbec nejakú?

NA AKTUÁLNU TÉMU

SPOMIENKA

Spomenul som si ...

... pri pohľade na lúky nášho detstva na kovanie, ostrenie a šušľanie kosačky pri kosbe trávy, na spev dievčat, ktorý sa doširoka-doďaleka ozýval pri sušení sena, na vozy plné sena smerujúce podvečer do dediny a jeho vyhadzovanie na šopu pre dlhé dni zimy,

... keď vidím nepokosené stráne zarastajúce kroviami a bodľáčím na zvuky zvoncov stád kráv a oviec po 15. auguste,

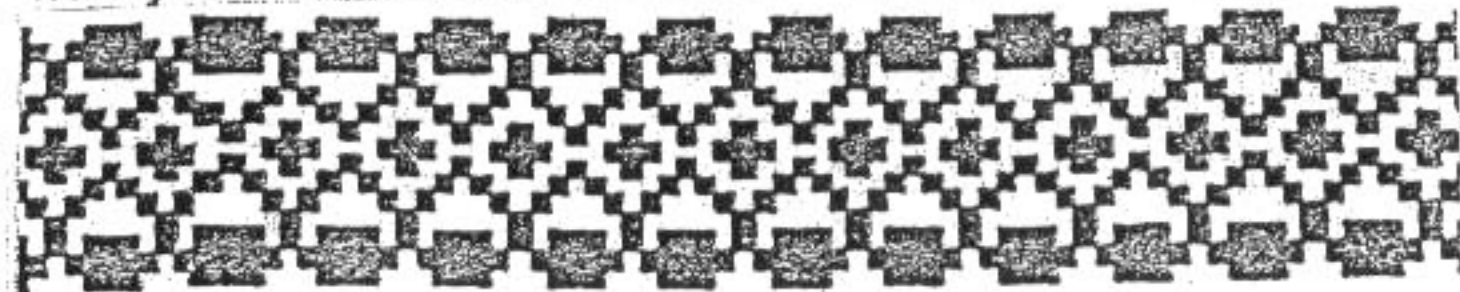
... idúc okolo a počujúc zvuky motorovej kosačky drviacej trávu na sečku na dvory plné drobných hospodárskych zvierat.

Spomenul som si a je mi smutno, že tak hazardujeme s bohatstvom našej zeme, že miesto viac ako 600 veľkých dobyčích jednotiek chovaných roku 1950 len v našej obci a takmer 1800 veľkých dobyčích jednotiek chovaných v Liptovskej Lúžnej na pôde ktorých obcí naše PD hospodári sa v maštaliach nášho poľnohospodárskeho družstva dnes tlačí sotva 300 dojníc a miesto sýteho a zdravého viac ako 4 % mlieka a zdravej kýšky pijeme 2 % bielu žbrndu a nalievame sa alkoholickým pivom, alebo americkou coca-colou ...

Spomenul som si na drinu a na našu zdravú biedu v bohatstve dneška plného chorôb a predčasných úmrtí ...

Spomenul som ...

a je mi z toho nanič, že opovrhli sme božím darom našej osadskej zeme ...

NÁŠ DOMOV

Časopis Obecného úradu v Liptovskej Osade.

1.-2. číslo 25.ročníka (2008) v poradí 88.-89.číslo.Vyšlo k 15. júlu 2008.

Zodpovedný redaktor: Doc. Dr. Emil Šípka, CSc